

IT i företag 2011 (vissa frågor avser 2010)

NV0116

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	9
B.3 Aktualitet	9
3.1 Frekvens	9
3.2 Framställningstid	9
3.3 Punktlighet	9
B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	9
4.1 Jämförbarhet över tiden	9
4.2 Jämförbarhet mellan grupper	11

4.3	Sam användbarhet med annan statistik	11
B.5	Tillgänglighet och förståelighet.....	11
5.1	Spridningsformer	11
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Upplysningstjänster	11

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Eva Lindroth
Telefon: 08-506 944 86
E-post: fornamn.efternamn2@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Eva Lindroth
Telefon: 08-506 944 86
E-post: fornamn.efternamn2@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (2001:99), förordningen om den officiella statistiken (2001:100) samt SCB:s föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till IT-statistik (SCB-FS 2010:7).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7.

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken finansieras till viss del av EU. Undersökningen är gemensam för EU-länderna som tillsammans med EU:s statistikmyndighet Eurostat utformat frågor och definitioner. Från och med år 2006 är undersökningen EU-reglerad (enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EC) nr 808/2004 av den 21 april 2004).

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa användningen av informationsteknik i svenska företag. Den har genomförts tolv gånger: åren 2000-2011. Modellen för undersökningen togs fram i ett nordiskt samarbete 1999 och liknande undersökningar har genomförts flera gånger i alla nordiska länder utom Island där undersökningen genomfördes för första gången under 2002. År 2001 har en vidareutveckling av den nordiska modellen käten använts av Eurostat som delfinansierat denna undersökning och liknande undersökningar i ett flertal andra europeiska länder. Data för årets undersökning har samlats in med hjälp av enkäter som i Sverige skickades ut i början av april 2011.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är EU:s statistikmyndighet Eurostat, Näringsdepartementet, Post- och telestyrelsen (PTS), Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Stiftelsen för Internetinfrastruktur (. SE). Även media, branschorganisationer, enskilda företag och allmänheten är användare av statistiken.

A.12 Uppläggning och genomförande

Data för undersökningen har samlats in med hjälp av webb- och postenkäter som skickats ut till ett urval av företag med tio anställda eller fler. Företag med 250 anställda eller fler har totalundersökts. Enkäterna skickades ut i början av april 2011 och datainsamlingen pågick fram till slutet på augusti månad.

A.13 Internationell rapportering

Resultatet från undersökningen rapporteras till Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Undersökningen innehåller en temamodul som varierar mellan åren. År 2012 kommer temat att vara mobila bredbandsanslutningar och 2013 sociala medier.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

IT-användning i företag är en urvalsundersökning som genomförs på ett harmoniserat sätt inom EU.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser företags tillgång till och användning av informationsteknik. Målstorheten är för de flesta variabler andel företag som använder olika typer av IT-system och IT-relaterade tekniker. Användningen av datorer och Internet beskrivs även som andel av företagets sysselsatta. E-handeln beskrivs med hjälp av ekonomiska variabler.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av företag med verksamhet, enligt SNI 2007, inom tillverkning (C), försörjning av el, gas, värme och kyla (D), vattenförsörjning (E) byggverksamhet (F), handel; reparation av motorfordon och motorcyklar (G), transport och magasinering (H), hotell- och restaurangverksamhet (I), informations- och kommunikationsverksamhet (J), finansiell verksamhet (K), fastighetsverksamhet (L), företagstjänster (M), uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster (N) och annan serviceverksamhet (S). Rampopulationen innefattar företagsenheter som fanns registrerade i SCB:s Företagsdatabas (FDB) i mars 2011.

1.1.2 Variabler

Undersökningen innefattar variabler som belyser företagets tillgång till och användning av informationsteknik. Undersökningen 2011 har speciellt fokus på e-förvaltning. Exempel på variabler:

- Vilka anslutningar har företaget till Internet?
- Använder företaget Internet vid kontakter med myndigheter?
- Har företaget en hemsida?
- Har företaget automatiserat informationsutbyte med andra företags eller organisationers IT-system?
- Använde företaget internet för att få tillgång till anbudshandlingar och specifikationer i myndigheters elektroniska upphandlingssystem?
- Har företaget tagit emot beställningar via Internet eller andra datornätverk?

- Använder företaget någon IT-lösning som verktyg för att minska företagets energiförbrukning?

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska måtten är andel företag med en egenskap, e-handel som andel av omsättningen eller i kronor, andel sysselsatta som använder en viss teknik.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Totalt (SNI 10-82, 95.1)

Storleksklasser

10-49 anställda

50-249 anställda

250 eller fler anställda

Branscher

Tillverkningsindustri (SNI 10-33)

Energi och återvinning (SNI 35-39)

Byggindustri (SNI 41-43)

Handel; serviceverkstäder för motorfordon (SNI 45-47)

Transport- och magasineringsföretag (SNI 49-53)

Hotell och restauranger (SNI 55-56)

Informations- och kommunikationsföretag (SNI 58-63)

Finansiell verksamhet (delmängd av SNI 64-66)

Fastighetsbolag och förvaltare (SNI 68)

Andra tjänsteföretag (SNI 69-74, 77-82 samt 95.1)

1.1.5 Referenstider

För huvuddelen av variablerna avser frågorna januari 2011. För frågor som rör e-handel, arbete med programvaruutveckling, kontakter med myndigheter samt elektronisk offentlig upphandling avses år 2010.

1.2. Fullständighet

Företagens tillgång till och användning av IT är ett omfattande område som endast delvis kan belysas i denna typ av undersökning.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en urvalsundersökning och kan därmed antas vara behäftad med tre sorters fel: *urvalsfel* (som beror på att endast ett urval företag har undersökts och att dessa inte riktigt är representativa för samtliga företag), *bortfallsfel* (som beror på att svar saknas helt eller delvis från utvalda företag) och *mätfel* (som framför allt uppkommer på grund av att frågor och definitioner missuppfattas och att alltför grova uppskattningar lämnas). Om det finns

systematik i mätfelen, t.ex. om många företag missuppfattar en fråga på samma sätt, uppkommer skevhet i materialet. Även i bortfallet kan det finnas systematik som leder till skevhet i materialet, t.ex. att företag som inte har en viss egenskap uteblir med svar då frågan inte upplevs som aktuell.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalsramen är företagsenheter inom de branscher och storleksklasser som undersökts och som var aktiva i början av mars 2010. Urvalsramen tas fram från SCB:s Företagsdatabas (FDB). Ramen är indelad i strata efter bransch och storleksklass. I strata bestående av företag med 250 anställda eller fler är samtliga företag med i urvalet. För strata bestående av företag med 10-249 anställda har ett stratifierat slumpmässigt urval med optimal allokering gjorts. I strata med sju företag eller färre har alla företag undersökts. I strata med fler än sju företag har åtminstone sju företag undersökts. Totalt omfattar urvalet 4 201 företag. Positiv urvalssamordning med förra årets undersökning har använts, för att få så jämförbara resultat som möjligt.

2.2.2 Ramtäckning

Problem med ramtäckning tar sig två olika uttryck. Dels att företag som inte skulle ha varit med i urvalsramen är det, t.ex. företag som gått i konkurs, vilket resulterar i *övertäckning*. Dels att företag som borde varit med i urvalsramen inte är det, t.ex. nystartade företag, vilket resulterar i *undertäckning*.

SCB:s företagsregister (FDB) håller god aktualitet. Uppdateringar av ny- och avregistreringar sker varje vecka från Skatteverkets basregister.

2.2.3 Mätning

För att mäta företagens användning av IT har ett frågeformulär använts som mätinstrument. Företagen har haft möjlighet att svara via ett webbformulär eller pappersenkät.

Mätningen är naturligtvis mycket beroende av frågeformulärets utformning, de ställda frågorna liksom definitioner av olika begrepp. Mätfel inträffar bland annat på grund av otydliga frågor, instruktioner och definitioner och att uppgiftslämnaren missförstår dessa. Lämnade svar och återkontakter med företagen indikerar att mätfelen främst gäller de kvantitativa variablerna avseende e-handel. Även vissa kvalitativa variabler har tolkats felaktigt eller varit svåra att förstå. Detta gäller t.ex. frågan om automatiserat informationsutbyte.

2.2.4 Svartsbortfall

Det finns två typer av bortfall: *objektsbortfall* och *partiellt bortfall*. Objektsbortfall utgörs av de företag som inte svarar på enkäten, medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på enkäten, men hoppar över en eller flera frågor. Ett stort bortfall ökar osäkerheten i skattningarna. Svartsbortfall ökar även risken för skevhet i skattningarna. Svartsfrekvensen i denna undersökning är 81 procent. *Tabell 4* nedan visar objektsbortfallet uppdelat på redovisningsgrupper.

Tabell 4
Objektsbortfall efter redovisningsgrupp

Redovisningsgrupp	Objektsbortfall, %
Totalt	19
Storleksklasser	
10–49 anställda	20
50–249 anställda	17
250 anställda eller fler	18
Branscher (SNI)	
Tillverkningsindustri (10-33)	16
Energi och återvinning (35-39)	14
Byggindustri (41-43)	22
Handel; serviceverkstäder för motorfordon (45-47)	19
Transport- och magasineringsföretag (49-53)	20
Hotell och restauranger (55-56)	29
Informations- och kommunikationsföretag (58-63)	20
Finansiell verksamhet (delmängd av 64-66)	12
Fastighetsbolag och förvaltare (68)	17
Andra tjänsteföretag (69-74, 77-82, 95.1)	19

En del företag har missat eller valt bort att besvara vissa frågor i enkäten. Detta utgör det partiella bortfallet. Ofta innebär ett överhoppat svar att företaget inte har tekniken i fråga men ett överhoppat svar kan också innebära att uppgiftslämnaren inte förstått frågans innebörd eller inte känner till svaret. Vissa frågor, som till exempel de som behandlar e-handel, kan upplevas som känsliga att besvara och kan därför vara överhoppade. I årets frågeformulär är också vissa frågor frivilliga att besvara. Detta gäller de frågor som inte omfattas av EU-regleringen eller är uppgifter till nationalräkenskaperna. Dessa frågor har därför också ett högre partiellt bortfall.

I *tabell 5* nedan framgår det för vilka frågor som det partiella bortfallet varit särskilt stort. Det partiella bortfallet i tabellen är det partiella bortfallet för totalen för respektive fråga. Det partiella bortfallet kan variera en del mellan de olika redovisningsgrupperna. Inga imputeringar har gjorts. Det partiella bortfallet har påverkan på resultaten. Resultat som avser andelen företag som har eller använder IT för något ändamål är sannolikt underskattad vid förekomst av partiellt bortfall.

Tabell 5
Frågor med särskilt stort partiellt bortfall

Fråga	Partiellt bortfall, %
Andel av värdet på företagets inköp som avsåg köp via internet	9
Företagets toppdomän i Sverige	9
Använder särskild IT-lösning för att minska energiförbrukningen	9

Har sysselsatta som regelbundet distansarbetar	6
Ställer krav på att leverantörerna är miljöcertifierade	5
Tar hänsyn till energiförbrukningen vid inköp av IT-utrustning	5
Ersätter resor med telefon-/webb-/videomöten	5
Minskad energiförbrukning vid IT-användning	5
Andra skäl till att företaget inte lämnade något anbud i svenska myndigheters anbudssystem	3
Företaget lämnade anbud i myndigheters elektroniska upphandlingssystem	2

2.2.5 *Bearbetning*

Uppgifterna har granskats utifrån hur svaren på de olika frågorna hänger ihop logiskt. Vid ologiskheter eller bortfall på viktiga frågor har företagen återkontaktats för att ges möjlighet att komplettera de i enkäten angivna svaren. Särskild vikt har lagts vid att återkontakta större företag avseende e-handeln då deras svar har stor betydelse för undersökningens tillförlitlighet. Registeruppgifter från momsregistret har använts för att beräkna e-handeln i kronor. I den mån registeruppgifter inte varit tillgängliga har uppgifter från enkäten använts. En del företag som har besvarat enkäten har hoppat över vissa frågor. I de fall där det har funnits en möjlighet att logiskt dra slutsatser om svaret på sådana frågor har upprättningar gjorts särskilt för variabler med stort partiellt bortfall.

I samband med hantering och bearbetning av blanketter, datafiler och tabeller kan fel uppkomma. I arbetet med enkäten arbetar vi ständigt med att förbättra rutinerna för att minimera sådana fel.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga särskilda modellantaganden görs i undersökningen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

95-procentiga konfidensintervall har använts och återfinns i tabellbilagan till rapporten *Företagens användning av IT 2011*.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har genomförts årligen i tolv år och avsikten är att den även i fortsättningen skall genomföras årligen.

3.2 Framställningstid

Undersökningen genomfördes huvudsakligen under tiden april-augusti 2011. Kompletteringar av lämnade svar genomfördes löpande under datainsamlingen. Resultat publiceras vid två tillfällen. Det första cirka fem månader efter det att huvuddelen av enkäterna insamlats.

3.3 Punktlighet

Ingen anmärkning.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Många variabler är direkt jämförbara med tidigare års undersökningar. Dock ändras enkäten delvis varje år och nya frågor tillkommer medan andra tas bort. Det förekommer även att frågeformuleringen ändras något och att resultaten därför inte är helt jämförbara. Nedan framgår vilka variabler som är jämförbara med 2009 års undersökning.

Jämförbara frågor med 2010:

Frågenr 2011	Frågeinnehåll
1	Använder datorer
3	Har tillgång till internet
4a	Anslutning via DSL
4b	Anslutning via andra fasta bredbandsanslutningar
4c	Anslutning via mobila bredbandsanslutningar (3G eller 4G)
4d	Anslutning via mobila anslutningar (GSM)
4e	Anslutning via traditionellt modem
6	Andel av anställda som använder internetanslutna datorer
8	Har en hemsida/webbplats
10	Har ett registrerat domännamn
11	Toppdomän under vilket företaget registrerat domännamn
12	Primära toppdomän i Sverige
13a	Använde internet för att söka information på myndigheters hemsidor
13b	Använde internet för att hämta blanketter på myndigheters hemsidor
13c	Använde internet för att fylla i och skicka elektroniska blanketter på myndigheters hemsidor

15	Använde internet för att hantera ett fullständigt ärende elektroniskt
20	Har ett automatiserat informationsutbyte med andra företag
21a	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka betalningsinstruktioner till finansiella institutioner
21b	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka eller ta emot produktinformation
21c	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka eller ta emot transportdokument
21d	Använder automatiserat informationsutbyte för att skicka eller ta emot data till/från myndigheter
24a	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för att styra lagernivåer när de tar emot beställningar
24b	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för bokföring när de tar emot beställningar
24c	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för produktions- eller tjänstestyrning när de tar emot beställningar
24d	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för distributionsstyrning när de tar emot beställningar
25a	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för att styra lagernivåer när de gör beställningar.
25b	Delar information elektroniskt och automatiserat med IT-system för bokföring när de gör beställningar
26	Tog emot beställningar via en webbsida
27	Andel av företagets omsättning som kom från internetbeställningar
32	Beställde varor/tjänster elektroniskt via webbsidor eller EDI
33	Elektroniska beställningars andel av totala inköp
37	Hade egen personal som arbetade med programvaruutveckling
38	Antal årsverken programvaruutveckling
39a	Andel årsverken programvaruutveckling för egen användning
39b	Andel årsverken programvaruutveckling för extern försäljning
39c	Andel årsverken programvaruutveckling för övrigt
40a	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att välja telefon-/web-/videomöten
40b	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att minska energiförbrukningen vid användning av IT
40c	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att ställa krav på att leverantörer är miljöcertifierade
40d	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljöpåverkan genom att ta hänsyn till energiförbrukningen vid val av system och hårdvara
41	Har anställda som regelbundet arbetar utanför själva företaget
42	Använder IT-lösning som verktyg för att minska företagets energiförbrukning
22b	Delar information med IT-system för bokföring - vid kundbeställning
22c	Delar information med IT-system för produktions- eller tjänstestyrning
22d	Delar information med IT-system för distributionsstyrning
23a	Delar information med IT-system för styrning av lagernivåer - vid inköp
23b	Delar information med IT-system för bokföring - vid inköp
24	Använder företaget ett affärssystem (ERP-system)?
25a	Använder CRM-system för att samla in, lagra, göra info tillgänglig
25b	Använder CRM-system för att analysera info i marknadsföringssyfte
26a	Tagit emot beställningar via Internet eller andra nätverk under 2009?
26b	Hur stor andel av omsättningen kom från sådana beställningar?
26ca	Andel av omsättning från handel via en webbsida
26cb	Andel av omsättning från handel via automatiserat informationsutbyte
27	Använder säkra protokoll när beställningar tas emot elektroniskt

28a	Har beställt via Internet eller andra datornätverk under 2009
28b	Andel av av värdet på företagets inköp som skett elektroniskt under 2009
34a	Har företaget egen personal som arbetar med programvaruutveckling?
34b	Antal årsverken för arbete med programvaruutveckling år 2009
34ca	Programvaruutveckling för företagets egen användning
34cb	Programvaruutveckling för extern försäljning
34cc	Övrigt, t.ex. underhåll, support m.m.
35a	Väljer telefon-/webb-/videomöten istället för fysiska möten
35b	Minskad energiförbrukning vid användning av IT
35c	Ställa krav på att leverantörerna är miljöcertifierade
35d	Ta hänsyn till energiförbrukningen vid val av system och hårdvara
36	Har sysselsatta som regelbundet arbetar utanför själva företaget med tillgång till företagets IT-system
37	Använder IT-lösning för att minska företagets energiförbrukning

Se rapporten Företagens användning av IT 2011 för att ta del av enkäten i sin helhet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Motsvarande undersökning har genomförts av övriga länder inom ramen för det europeiska samarbetet. Statistiken är i princip jämförbar men det förekommer skillnader avseende svarsfrekvenser, täckning, metodik mm.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om IT-användning bland företag 2011 redovisas i publikationen Företagens användning av IT 2011, i SCB:s databaser samt av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Publikationen Företagens användning av IT 2011 finns tillgänglig på www.scb.se.

5.2 Presentation

Publikationen består av text, tablåer, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Viss ytterligare dokumentation finns i rapporten Företagens användning av IT 2011.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan göras av materialet såsom andra aggregeringar efter branscher och storleksklasser, förutsatt att resultatet inte medför att något företag går att identifiera. Aidentifierat material kan göras tillgängligt för forsknings- och statistikändamål, efter särskild prövning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor kring undersökningen, kontakta Eva Lindroth, tfn 08-506 944 86 vid

enheten för Investeringar, FoU och IT vid SCB. Det går även att vända sig till den centrala informationsservicen på SCB med telefonnummer 08-506 948 01 eller skriva till infoservice@scb.se.